

Tromsø, 12. april 2005

Notat til Miljøverndepartementet
U.off. § 5

19. konsesjonsrunde: Forslag til utlysning av blokker i Barentshavet og Norskehavet

Vi viser til Faggruppens arbeid med rapporten "Arealvurderinger (Sårbare områder; interessekonflikter)" som avsluttes i disse dager. Rapporten inneholder detaljerte opplysninger om sårbare områder som vil kunne bli berørt av petroleumsvirksomhet i de aktuelle blokkene. Som ledd i arbeidet er det også laget en GIS-basert kartbase (henvendelse Steinar Randby, Kystverkets avdeling i Kabelvåg). Her er det mulig å kombinere informasjon om menneskelige aktiviteter og biologiske verdier i ulike områder.

Norsk Polarinstitutet har tatt utgangspunkt i hovedkonklusjonene i arealvurderingen, supplert med opplysninger om sjøfuglforekomstene i HI/NP-rapporten om særlig verdifulle områder. Vi forutsetter at Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet ivaretar interessene knyttet til fiskeri og fiskeressurser i 19. konsesjonsrunde. NP har derfor ikke kommentert disse interessene.

Foreslåtte blokker i forhold til prioriterte særlig verdifulle områder

Ingen av de foreslåtte blokkene ligger innenfor de fire særlig verdifulle områdene som er prioritert som spesielt viktige for biologisk produksjon og biologisk mangfold (Lofoten-Røstbanken-Vesterålen, Tromsøflaket, polarfronten og iskanten).

[ ]

Foreslåtte blokker i forhold til viktige områder for sjøfugl

Vi gjør oppmerksom på at det ikke foreligger tilstrekkelig gode data om utbredelsen av sjøfugl i åpent hav. Arealvurderingen baserer seg hovedsakelig på data om hekkekolonier.

Det er likevel viktig å merke seg at store bestander av sjøfugl oppholder seg i Barentshavet hele året. Om høsten forflytter millioner av fugl seg fra den russiske delen av Barentshavet og inn i norsk sektor, hvor de overvintrer pelagisk eller langs norskekysten. Også store bestander fra Svalbard overvintrer i sørlige Barentshavet og langs norskekysten.

Barentshavet

[ ]

For de pelagisk dykkende sjøfuglene vil koloniene på Hjelmsøy og Gjesværstappan som er svært viktige hekkekoloniområder for arter som lomvi, alke og lunde, ha størst potensiale for å bli berørt av petroleumsvirksomhet i dette området. Særlig Gjesværstappen (500 000 par), men også Hjelmsøy er viktig lundeområde. Lundekolonien på Gjesværstappen har sannsynligvis økt noe de senere år, i motsetning til lomvi som har hatt en dramatisk tilbakegang de siste 40 årene. På Hjelmsøy hekker også 7 000 par alke, mens ca. 2 500 par hekker på Gjesværstappan.

Dersom oljesøl av en viss størrelse fra disse blokkene kommer inn mot kysten vil området Kamøya – Bondøya som er viktige hekkeområder for kystbundne dykkende sjøfugl som storskarv- og toppskarv (i tillegg til Kongsfjorden lenger øst), men også teist og ærfugl være særlig utsatt. Sammen med området rundt Revsbotn, Rolvsøy og Ingøy er dette et av de viktigste hekkeområdene for teist i Norge (ca. 10 000 individer i Vest-Finnmark). På Lille Kamøya er det en toppskarvkoloni på ca. 2 000 par.

De pelagisk overflatebeitende sjøfuglene kan dra på lange næringssøk, dvs. helt ut til de aktuelle blokkene. Av de pelagisk overflatebeitende sjøfuglene dominerer krykkje på fastlandet. Hjelmsøy (50 000 par) har en stor koloni. På Gjesværstappan hekker dessuten havsule som er en relativt ny hekkeart for Norge. Havsulebestanden har vært i kraftig vekst til det siste.

[ ]

store oljesøl fra disse blokkene vil kunne komme i kontakt med pelagisk dykkende sjøfugl på næringssøk fra de store koloniene ved Omgang, i Syltefjorden og på Hornøya/Reinøya. Dessuten forekommer den største kolonien av krykkje (pelagisk overflatebeitende) på Syltefjordstauran (140 000 par). Hvis olje når helt inn til kysten vil koloniene av kystbundne dykkende sjøfugl i Kongsfjorden kunne bli berørt. Munningen av Tanavassdraget kan også være et svært viktig myteområde for kystbundne dykkende sjøfugl. I enkelte år myter opp mot 25 000 laksender her i juli-september.

Norskehavet

[ ]

Et oljesøl fra disse blokkene vil kunne drive nordover og inn i viktige sjøfuglområder i Lofoten-området. Skadeomfanget vil avhenge av omfang, type utslipp og årstid. Arter som drar på lengre næringssøk vil til tider også kunne utnytte hele/deler av området mellom sine hekkeområder og de aktuelle blokkene, alt etter hvor byttedyrene befinner seg.

Røst og Værøy har store kolonier av pelagisk dykkende arter som lomvi og lunde. Lundekolonien på Røst er på ca. 500 000 par, men den har lenge vært i nedgang. Områdene utenfor sjøfuglkoloniene på Røst er også svært viktige for arter som svømmer ut med de ikke flygedyktige ungene på slutten av hekkesesongen (svømmetrekke av alkefugl). Dette gjelder primært lomvi og alke.

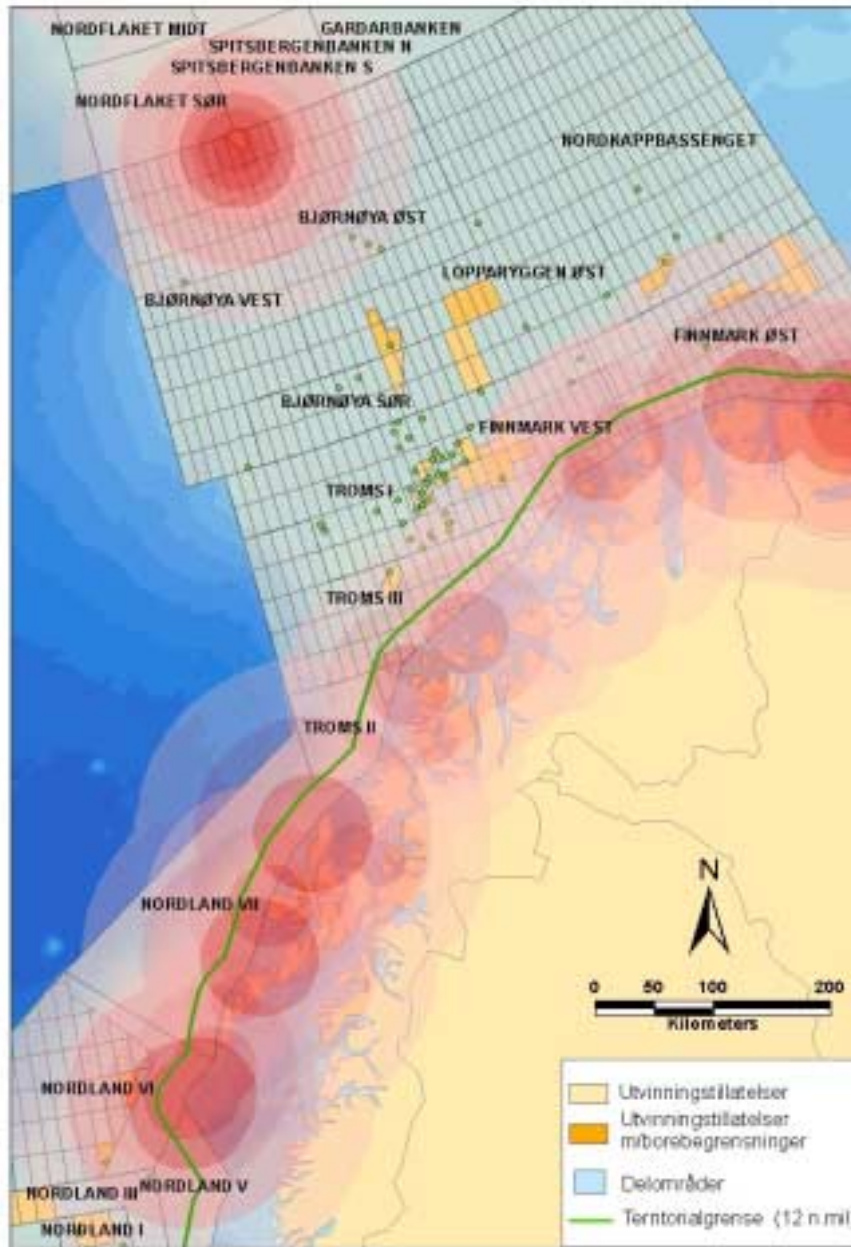
Områdene rundt Røst peker seg også ut som viktig hekkeområde for kystbundne dykkende sjøfugl som bl.a. storskarv, toppskarv, men også teist og ærfugl. Resten av de ytre områdene i Lofoten-Vesterålen har også solide bestander av disse artene. Området Lofoten – Vesterålen er overvintringsområde for mange viktige bestander av kystbundne dykkende sjøfugl. Området er særlig verdifullt bl.a. på grunn av overvintrende gulnebbblom og islom, men også storskarv, toppskarv, praktærfugl, ærfugl, havelle, smålom, svartand og sjøorre overvintrer her.

Når det gjelder de overflatebeitende så har den kystbundne nordlige sildemåsen hatt viktige hekkeområder flere plasser i Lofoten – Vesterålen, men status på bestanden er nå ukjent. Det er imidlertid kjent at flere av koloniene i Nord-Norge er kraftig redusert i forhold til tidligere. Havsule hekker på flere lokaliteter. Dessuten raster gjess i økende grad i Lofoten og Vesterålen under vårtrekket. Det pågår trekk- og konfliktstudier av hvitkinngås og kortnebbgås i Lofoten – Vesterålen. Disse artene er primært knyttet til gressenger og jordbruksområder i denne perioden, men kan ved forstyrrelser oppholde seg også i marine miljø.

Bjørn Fosli Johansen
Seksjonsleder

Cecilie von Quillfeldt
Rådgiver

Vedlegg: Figur over særlig verdifulle områder for sjøfugl

Figur 1 Særlig verdifulle områder (SVO) for sjøfugl og områder åpnet for petroleumsvirksomhet, utvinningstillatelser, gjennomførte leteboringer, samt eksisterende aktivitet per mars 2005. Buffersonene gjelder for hele sesongen, dvs. perioden fra fuglene kommer inn til kolonien på våren, til de forlater området ved kolonien i august – september. Buffersonene er : - 50 km for pelagisk overflatebeitende arter, - 35 km for pelagisk dykkende arter, - 20 km for kystbundne overflatebeitende arter, - 10 km for kystbundne dykkende arter. For svært viktige ressurser er det beregnet tre buffersoner, der den indre sonen er gitt verdien "svært viktig", den midtre sonen "middels viktig" og den ytre sonen "noe viktig". For middels viktige ressurser er det beregnet to buffersoner, der den indre sonen er gitt verdien "middels viktig" og den ytre sonen "noe viktig".

NORSK POLARINSTITUTT • NORWEGIAN POLAR INSTITUTE

TROMSØ (HOVEDKONTOR)
POLARMILJØSENTERET
N-9296 TROMSØ, NORWAY
Tel. +47 77 75 05 00
Fax. +47 77 75 05 01

LONGYEARBYEN
BOKS 505
N-9170 LONGYEARBYEN
Tel. +47 79 02 26 00
Fax. +47 79 02 26 04

NY-ÅLESUND
SVERDRUPSTASJONEN
N-9173 NY-ÅLESUND
Tel. +47 79 02 74 00
Fax +47 79 02 70 02

www.npolar.no
Bankgiro 7694 05 00490